

////////////////////////////////////

CONCEPTNOTA
ONDERWIJSBELASTINGSEENHEDEN
HOGESCHOLEN

AUGUSTUS 2020

////////////////////////////////////

VARIO

Vlaamse Adviesraad voor
Innoveren & Ondernemen

Vlaanderen
is ambitieus

De Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen (VARIO) adviseert de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement over het wetenschaps-, technologie-, innovatie-, industrie-, en ondernemerschapsbeleid. De raad doet dit zowel op eigen initiatief als op vraag. VARIO werd bij besluit opgericht door de Vlaamse Regering op 14 oktober 2016. VARIO werkt onafhankelijk van de Vlaamse Regering en de partijen in het werkveld. De voorzitter en leden van VARIO zetelen in eigen naam:

Lieven Danneels (voorzitter)

Dirk Van Dyck (vicevoorzitter)

Katrin Geyskens

Wim Haegeman

Johan Martens

Koen Vanhalst

Vanessa Vankerckhoven

Marc Van Sande

Reinhilde Veugelers

Het secretariaat is gevestigd in Brussel:

Koolstraat 35

1000 Brussel

+32 (0)2 553 24 40

vario@vlaanderen.be

www.vario.be

CONCEPTNOTA
ONDERWIJSBELASTINGSEENHEDEN VAN DE
HOGESCHOLEN: EVALUATIE EN GROEIPAD IN
MEERJARIG PERSPECTIEF

AUGUSTUS 2020

COLOFON

Ontwerp: Vlaamse Overheid/VARIO
Augustus 2020

Alle publicaties zijn gratis te downloaden via www.vario.be of via <https://www.vlaanderen.be/nl/publicaties>

Coverfoto © www.shutterstock.com

AUTEURSRECHT

Alle auteursrechten voorbehouden. Mits de bronvermelding correct is, mogen deze uitgave of onderdelen van deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen of openbaar gemaakt zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van VARIO. Een correcte bronvermelding bevat in elk geval een duidelijke vermelding van organisatienaam en naam en jaartal van de uitgave.

INHOUD

MANAGEMENTSAMENVATTING	1
EXECUTIVE SUMMARY: CONCEPT NOTE ON EDUCATIONAL LOAD UNITS OF UNIVERSITY COLLEGES	2
1. Inleiding	3
2. Situering	3
3. Visie en stappenplan conceptnota	4
4. Advies	5

MANAGEMENTSAMENVATTING

VARIO kan zich vinden in de voorgestelde visie en stappenplan in de conceptnota hoe de middelen van het groeipad 2020-2024 in te zetten in de professionele bacheloropleidingen met als doel de STEM¹-opleidingen te versterken.

De raad vindt het een **logische evolutie dat de opleiding Toegepaste Informatica verhuist van het studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde naar het studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie.**

Doordat de hogescholen autonoom kunnen beslissen waar ze de hen toegewezen middelen inzetten, dreigt deze operatie echter een maat voor niets te worden. VARIO houdt daarom een vurig pleidooi om uitzonderlijk de **bijkomende middelen van 20 miljoen euro te oormerken.**

VARIO blijft ook aandringen op een **echt duurzame oplossing voor de financiering van alle opleidingen van de hogescholen én universiteiten.** Verder en meer investeren in die studierichtingen die een essentiële bijdrage leveren aan de ambitie om een Europese innovatie topregio te worden, is de boodschap.

¹ Science Technology Engineering & Math

EXECUTIVE SUMMARY: CONCEPT NOTE ON EDUCATIONAL LOAD UNITS OF UNIVERSITY COLLEGES

VARIO, the Flemish Advisory Council for Innovation and Enterprise², agrees with the proposed vision and step-by-step plan in the concept note on how to allocate the resources of the 2020-2024 growth path in the professional bachelors to strengthen the STEM³ programmes.

The council considers it a logical evolution that the Applied Computer Sciences program is moving from the study area Commercial Sciences and Business Administration to the study area Industrial Sciences and Technology.

However, because the universities colleges can decide autonomously how to allocate the additional resources, this operation is in danger of becoming an ineffective measure. VARIO therefore formulates a fierce plea to **exceptionally earmark the additional resources of 20 million euros**.

VARIO also continues to plea for a truly sustainable solution in reviewing the financing of all study programmes both at university colleges and universities. The message is to further invest in those study programmes that make an essential contribution to the ambition of becoming a top European innovation region.

² <https://www.vario.be/en>

³ Science Technology Engineering & Mathematics

1. INLEIDING

Op 10 juli nam de Vlaamse Regering akte van de conceptnota 'Onderwijsbelastingseenheden van de hogescholen: evaluatie en groeipad in meerjarig perspectief' meegedeeld door Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts. Deze conceptnota voorziet in een visie en een stappenplan voor de aanpassing van de puntengewichten van de hogeschoolopleidingen in de studiegebieden Industriële Wetenschappen en Technologie (in hoofdzaak STEM-opleidingen) en Handelswetenschappen en Bedrijfskunde, en wil daarmee invulling geven aan het in de meerjarenbegroting voorziene groeipad van 20 miljoen euro voor de hogeschoolopleidingen.

Vlaams minister van Onderwijs Ben Weyts heeft op 13 juli VARIO om advies gevraagd bij deze conceptnota.

2. SITUERING

In het regeerakkoord en de beleidsnota Onderwijs wordt gesteld dat de onderwijsbelastingseenheden tegen het licht zullen worden gehouden en de financiering van de hogescholen gericht en gefaseerd wordt verhoogd. Vermits overeenkomstig de meerjarenbegroting 2020-2024 enkel bijkomende middelen voorzien zijn voor de professionele bacheloropleidingen, beperkt de conceptnota zich dan ook tot de onderwijsbelastingseenheden (OBE's) die gehanteerd worden binnen het variabel onderwijsdeel voor deze professionele bacheloropleidingen. De bijkomende middelen laten toe een aanpassing van de huidige puntengewichten van deze opleidingen te herbekijken. Hiervoor is een groeipad voorzien van 20 miljoen euro voor 2020-2024 verdeeld in gelijke opstappen van 4 miljoen euro per jaar. De voorliggende conceptnota voorziet een visie en stappenplan voor de invulling van deze 4 miljoen euro over 5 jaar.

Omdat een eerste opstap van 4 miljoen euro bijkomende middelen al voorzien was voor het begrotingsjaar 2020, werd een eerste stap naar een herziening van de puntengewichten van de professionele bacheloropleidingen al geregeld via het programmadecreet bij de budgetcontrole 2020. In dit programmadecreet wordt voor het begrotingsjaar 2020 het puntengewicht van het studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie (IWT) opgetrokken van 1,2 naar 1,25 en het puntengewicht van het studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (HWBK) van 1,0 naar 1,01. Van de opstap van 4 miljoen euro gaat er 2,7 miljoen euro naar de STEM-opleidingen binnen het studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie (IWT) en 1,3 miljoen euro naar de opleidingen binnen het studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde (HWBK). Daarnaast wordt in het begrotingsjaar 2020 een bedrag van 200.000 euro voorzien voor hogescholen die opleidingen aanbieden binnen het studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde als bijkomende stimulans voor het versterken van de technologische component van deze opleidingen.

In zijn advies van 24 april 2020 over dit programmadecreet stelde VARIO dat deze aanpassing in overeenstemming is met de aanbeveling uit het VARIO Memorandum om het financieringsmechanisme in hogescholen te herbekijken voor de zogenaamde STEM-richtingen. VARIO stelde dan ook dat de ermee gepaard gaande 2,7 miljoen euro extra voor de IWT-STEM-opleidingen een goede zaak is. Het lage puntengewicht benadeelt immers de 'technische' opleidingen in de hogescholen en werkt de instroom van studenten in die richtingen tegen. Zulks staat haaks op het belang van deze richtingen voor de

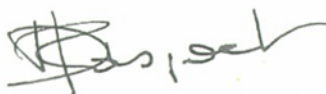
Vanuit de gedachte dat door de overheveling van de opleiding Bachelor in de Toegepaste Informatica het grootste STEM-aanbod binnen het studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie komt te liggen en dat daarbovenop ook voor de andere opleidingen binnen IWT een verhoging van de middelen wordt voorzien, is het zo dat 60% van de bijkomende middelen gealloceerd wordt naar STEM-opleidingen.

4. ADVIES

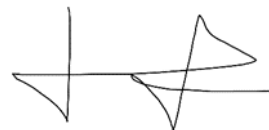
1. **VARIO kan zich vinden in de voorgestelde visie en stappenplan in de conceptnota** hoe de middelen van het groeipad 2020-2024 in te zetten in de professionele bacheloropleidingen met als doel de STEM-opleidingen te versterken.
2. De raad vindt het een **logische evolutie dat de opleiding Toegepaste Informatica verhuist van het studiegebied Handelswetenschappen en Bedrijfskunde naar het studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie**, waar het grootste STEM-aanbod ligt. Op die manier krijgt de opleiding Toegepaste Informatica ook een hoger puntengewicht dat vervolgens eveneens meegroeit aan het ritme van de opleidingen in het studiegebied Industriële Wetenschappen en Technologie.
3. Toch is er grote bezorgdheid bij de VARIO-raadsleden dat de hele operatie een maat voor niets dreigt te worden. Doordat de hogescholen finaal autonoom kunnen beslissen waar ze de hen toegewezen middelen inzetten, is er geen enkele garantie dat de interne allocatiemodellen van de hogescholen deze extra middelen ook toewijzen aan de STEM-opleidingen. Er wordt nu al voor de 4 miljoen euro bijkomende middelen 2020 vastgesteld dat deze niet overal worden toegewezen aan de STEM-opleidingen.

VARIO houdt dan ook een vurig pleidooi om uitzonderlijk deze **bijkomende middelen van 20 miljoen euro te oormerken**. Dit is absoluut noodzakelijk wil de Vlaamse Regering haar beleidsdoelstelling om de STEM-opleidingen te versterken, bereiken.

4. Tot slot blijft VARIO aandringen op een **echt duurzame oplossing in het herbekijken van de financiering van alle opleidingen van de hogescholen én universiteiten**. Verder en meer investeren in die studierichtingen die een essentiële bijdrage leveren aan de ambitie een Europese topinnovatieregio te worden, is de boodschap.

Danielle Raspoet
directeur

Lieven Danneels
voorzitter

VARIO

Vlaamse Adviesraad voor
Innoveren & Ondernemen

Vlaanderen
is ambitieus

VARIO

Vlaamse Adviesraad voor
Innoveren & Ondernemen

Vlaanderen
is ambitieus

Vlaamse Adviesraad voor Innoveren en Ondernemen

Koolstraat 35

1000 Brussel

+32 (0)2 553 24 40

vario@vlaanderen.be

www.vario.be